

K PLNĚNÍ ÚKOLŮ VÝCVIKOVÉHO ROKU 1981—1982

Úkoly uplynulého výcvikového roku jsme plnili ve znamení významných vnitrostátních a mezinárodních událostí v době prudkého zostření mezinárodního napětí, růstu militarismu a agresivity imperialismu i rozhodného boje za ubránění a upevnění světového míru.

Příslušníci Československé lidové armády odpovědně přistoupili k důsledné realizaci závěrů XVI. sjezdu KSČ.

Tento sjezd věnoval velkou pozornost i otázkám války a míru v soudobých podmínkách a zvláště naléhavým úkolům upevňování obranyschopnosti ČSSR a zdokonalování bojovosti Československé lidové armády. Vyjádřil odhodlání komunistů a všeho lidu vynaložit ve složité mezinárodní situaci všechny svoje síly v zájmu dalšího upevňování bezpečnosti socialistických zemí. Sjezd znovu potvrdil, že vojenská politika KSČ vychází důsledně z leninského učení o obraně socialistické vlasti — že k obraně je třeba pevné a silné armády. Tato zásada platí i v podmínkách budování rozvinuté socialistické společnosti.

V současné době probíhá jeden z nejrozsáhlejších poválečných pokusů světového imperialismu zvrátit progresivní vývoj ve světě a obnovit v globálním měřítku buržoazní společenský řád. Vycházejíce z politiky síly vidí vládnoucí kruhy USA a dalších zemí NATO svůj nejbližší cíl ve změně nynějšího poměru sil ve svůj prospěch, zejména chtějí narušit současnou vojenskostrategickou rovnováhu mezi státy Varšavské smlouvy a Severoatlantického paktu.

Materiální přípravy války, k jejichž vystupňování „Západ“ ve druhé polovině 70. let přistoupil a které je rozhodnut dále rozvíjet, jsou veřejnosti zdůvodňovány širokou dezinformační kampaní o „sovětském vojenském nebezpečí“, o „sovětské vojenské převaze“ a o „vojenském zaostávání USA“. Atmosféru pro zvýšené zbrojení a intenzivní militarizaci má vytvářet záměrné vyhrocení ame-

ricko-sovětských vztahů, prohlubování mezinárodního napětí, vyvolávání a udržování krizí ve strategicky významných světových oblastech.

Vojskové přípravy USA a jejich spojenců se řídí přijatými strategickými koncepcemi. Trvale se však snaží dosáhnout toho, aby „předstihujícím úderem“ byly zničeny strategické jaderné síly SSSR tak, aby nebyly schopny uskutečnit účinný odvetný úder.

V názorech na pravděpodobný charakter ozbrojeného konfliktu v Evropě se jak americké, tak spojenecké velení NATO přiklání k omezené válce. Ta v důsledku rozhodnutí Rady NATO o tzv. „dozbrojení“ jaderných zbraní na válčišti nabývá nového významu, neboť velení NATO předpokládá v jejím jaderném období používání nejen jaderných zbraní krátkého a středního dosahu, ale perspektivně i dalekého dosahu.

V souladu s vojenskostrategickými koncepcemi USA a ostatních zemí NATO probíhá vojenská příprava, zejména budování jejich ozbrojených sil.

Rozhodnutí Rady NATO o tzv. „dozbrojení“ jaderných zbraní na válčišti představuje ve skutečnosti zásadní změnu v dosavadní kvalitě jaderných zbraní na evropském válčišti. Jak uvedl ministr obrany SSSR maršál Sovětského svazu Ustinov, rozmístěním nových jaderných zbraní středního doletu NATO v Evropě by se vytvořila nová strategická situace. Přibližná rovnováha jaderných zbraní v Evropě by byla podstatně narušena ve prospěch NATO. Kromě toho nové americké rakety středního doletu jsou ve vztahu k Sovětskému svazu strategickou zbraní. Jsou zřejmě určeny pro „předstihující“ údery na sovětské mezikontinentální balistické rakety a další životně důležité objekty v západních oblastech SSSR. Hlavním záměrem USA je snaha zmírnit sílu odvetného úderu na území USA v případě agrese proti SSSR.

Tato složitá mezinárodní situace vyžaduje, abychom nejen velmi pozorně sledovali a hodnotili činnost států NATO, ale činili vše pro to, aby se bojeschopnost ČSLA dále zvyšovala.

V uplynulém období (jak uvedl ministr národní obrany ČSSR při vyhodnocení výcvikového roku) se prohloubil socialistický charakter armády, zdokonalila se její bojová a mobilizační pohotovost a upevnila morálně politická jednotu. Vzrostla třídně politická vyspělost a vojenskoodborná připravenost velitelského sboru. Úspěšně se rozvíjela výchova všech příslušníků armády v duchu marxisticko-leninského učení. Dále zesílilo jejich vlastenecké a internacionální citění a bojové přátelství s vojáky bratrských armád států Varšavské smlouvy.

Zdokonalila se struktura armádní výstavby a vojska jsou vybavena moderní bojovou technikou. To vše vytváří předpoklady k tomu, aby ČSLA mohla úspěšně plnit stanovené úkoly a dále zlepšovat svou připravenost k vedení ozbrojeného zápasu.

Přes převážně kladné výsledky se nepodařilo vždy dosáhnout požadovaných cílů. Dílčí nedostatky se projeví v účinnosti politické a ideové výchovné práce, v oblasti bojové pohotovosti, kázně a organizovanosti života, připravenosti velitelů a štábů i vycvičenosti vojsk. Jednou z příčin těchto nedostatků (jak uvádí Rozkaz ministra národní obrany ČSSR pro přípravu vojsk ve výcvikovém roce 1981–1982) je málo efektivní organizační a řídicí práce některých příslušníků velitelského sboru.

V souladu se závěry XVI. sjezdu KSČ a dosaženým stupněm připravenosti ČSLA jsou stanoveny úkoly pro její další rozvoj v tomto výcvikovém roce.

Při realizaci závěrů XVI. sjezdu KSČ vycházíme z toho, že základním požadavkem ve všech oblastech obrany země zůstává další prohlubování vedoucí úlohy Komunistické strany Československa, upevňování morální politické jednoty lidu a jeho vztahu k zabezpečení obranyschopnosti státu, důsledné uplatňování třídních a internacionálních přístupů. Přitom nezbytnou podmínkou k realizaci všech úkolů obranyschopnosti je plánovitý rozvoj našeho národního hospodářství.

ČSLA budeme budovat jako nedílnou součást ozbrojených sil států Varšavské smlouvy, jako armádu vysoce moderní, bezmezně oddanou straně a lidu, schopnou společně se Sovětskou armádou a armádami ostatních států Varšavské smlouvy ubránit mír a vymoženosti socialismu.

V oblasti bojové pohotovosti hlavním úkolem je prosadit do vědomí každého vojáka komplexní přístup ke všemu, co bojovou pohotovost tvoří a co zabezpečuje připravenost a schopnost útvarů, svazků a svazů v maximálně krátkém čase a za jakékoli situace splnit stanovený úkol.

V přípravě velitelů a štábů je nezbytné zaměřit se na další rozvoj jejich vojenskoteoretického myšlení, organizačních schopností, studium vlivů mezinárodního a vojenskopolitického vývoje a vědeckotechnické revoluce ve vojenství. Velitelský sbor musí být připravován tak, aby byl schopen řešit úkoly výstavby armády, výcviku vojsk a řízení operace a boje.

V bojové přípravě vojsk by měl být položen důraz na zvládnutí nové výzbroje a bojové techniky, její efektivní využití v boji a upevňování morálních, psychických a bojových vlastností vojáků. Polní výcvik bude i nadále hlavním prostředkem k získávání pevných návyků nezbytných k úspěšnému vedení bojové činnosti.

Úkoly je nutné splnit kvalitně při hospodárném využití všech přidělených sil a prostředků. Rozhodujícím předpokladem k tomu se musí stát efektivní řídicí a organizační práce velitelů a štábů.

Ke splnění stanovených úkolů výcvikového roku by měla napomoci i publikační činnost širokého okruhu autorů z různých velitelských stupňů a vhodné zaměření našeho časopisu. Aby Vojenské mysl plnila své poslání, k tomu je nezbytná úzká spolupráce čtenářů s redakcí časopisu. Jen na základě kritického ohlasu je možné dále zlepšovat úroveň a přizpůsobovat náplň časopisu potřebám velitelů a štábů.

Předpokládáme, že obsah jednotlivých článků bude zaměřen zejména na tuto problematiku.

V oblasti obecné teorie by měly být publikovány články k objasnění branné problematiky z hlediska závěrů XVI. sjezdu KSČ, ke zlepšení organizační a řídicí práce velitelů a štábů, kádrové práci, komplexnímu řešení úkolů bojové pohotovosti, využívání výsledků vědeckotechnického rozvoje a k metodám dokonalého zvládnutí zbraní a bojové techniky.

V oblasti vojenské teorie by zaměření článků mělo napomáhat rozvíjet u velitelů a štábů vědecké základy vojenské politiky strany, správné chápání principů nedílné velitelské pravomoci, uplatňované na stranickém základě, najít správný vztah k využívání prostředků mechanizace a automatizace velení a ukázat, jaké požadavky klade soudobý boj na stranickopolitickou práci.

I nadále podstatnou část každého čísla časopisu budeme věnovat výchově a výcviku vojsk. Chceme, aby to byly články pojednávající o úloze právní pro-

pagandy, preventivní výchovné práci při upevňování kázně, nedílné velitelské pravomoci a dalších problémech kázně. Rovněž více pozornosti je nezbytné věnovat otázkám zákonitosti učebně výchovného procesu, formování vztahu posluchačů vojenských škol k vojenskému povolání, vlastenectví a internacionalismu i morálně psychologické přípravě vojsk.

V současném období nabývá platnost nová Směrnice pro ideologickou práci v ČSLA. Proto bude vhodné publikovat články zaměřené na objasnění této směrnice i články, které budou napomáhat vědeckotechnickému rozvoji a aktuálním úkolům technické propagandy a jak čelit ideologické diverzi.

Časopis bude dále napomáhat rozvoji vojenskoteoretického myšlení velitelského sboru. K tomu předpokládáme publikovat články, které budou objasňovat cíle a úkoly vojenskovědecké práce v ČSLA po XVI. sjezdu KSČ, využívání vědních oborů v oblasti vojenství a spolupráce s ostatními státy Varšavské smlouvy. Nadále je nezbytné více publikovat poznatky a zkušenosti z vojenskovědeckých konferencí.

Tak jako dosud nejvíce místa bude ponecháváno článkům, které svým obsahem patří do oblasti vojenského umění. V této oblasti budou vítány články, které pojednávají o přípravě a vedení útočné operace, průlomu připravené obrany, zasazení druhých sledů, střetného sražení i obranných operací. V nastávajícím roce by neměly chybět články zevšeobecňující dosavadní zkušenosti z plánování a činnosti operačních manévrujících skupin, obcházecích a přepadových odřadů a použití bojových vrtulníků. Více pozornosti bude nutné věnovat i zevšeobecnění zkušeností z organizace a řízení komplexního palebného ničení nepřítelů i všestranného zabezpečení operace a boje.

Zkušenosti z válek přesvědčivě ukazují, že velení vojskům vždy sehrávalo rozhodující úlohu při dosažení vítězství. Jeho význam neobyčejně vzrostl. V současné době patří velení k nejdůležitějším faktorům bojové pohotovosti vojsk a je jednou z hlavních podmínek vítězství v boji a operaci. Velení vojskům spolu s procesy výcviku a výchovy podřízených tvoří základní obsah činnosti a je jednou z nejdůležitějších povinností velitelů a štábů všech stupňů. Musí probíhat na základě hlubokého pochopení obsahu a podstaty velení vojskům, systému velení v celém jeho komplexu včetně nové organizace a složení jednotlivých míst velení. Rovněž je třeba zvládnout použití nejracionálnějších metod velení s využitím nových technických prostředků, které by usnadňovaly a urychlovaly práci velitelů a štábů a zabezpečovaly včasné a kvalitní řešení nejsložitějších otázek procesu velení. Proto bude vhodné věnovat pozornost této problematice i na stránkách našeho časopisu a tím napomoci k dořešení nových otázek velení a k jejich zavedení do praktické činnosti štábů a vojsk.

Nesmírně cenný přínos pro zvyšování bojové pohotovosti a připravenosti ČSLA, upevnění jejího morálně politického stavu představuje výměna zkušeností z výchovy a výcviku štábů a vojsk, zejména spojeneckých cvičení. Můžeme říci, že tyto poznatky nejsou v dostatečné míře publikovány. Očekáváme, že tento stav se nebude v tomto roce opakovat.

V našem časopise nemohou chybět články z tematiky druhů vojsk. Předpokládáme, že svým zaměřením napomohou řešit jejich rozhodující úkoly. Jde zejména o problematiku samostatných dělostřeleckých skupin v útočných a obranných operacích, zvláštností použití raketového vojska a dělostřelectva v horách, efektivní ničení nízko letících cílů, zatarasování a odtarasování,

operačního maskování, násilných přechodů vodních překážek a využívání troposférického spojení. Velmi vítány budou články, které budou zaměřeny k řešení otázek ochrany proti všem zbraním hromadného ničení včetně obnovy bojeschopnosti vojsk po jaderných úderech nepřítele.

Své místo v časopise musí mít i témata pojednávající o činnosti a zabezpečení letectva ve frontové operaci, úkolech vojsk PVOS a vojsk frontu ve vzdušné a protivzdušné operaci i o zkušenostech velení frontovému letectvu a vojsku PVO ze společných velitelských stanovišť.

Poznatky ukazují, že je potřebné publikovat články i z oblasti technického a týlového zabezpečení a to jak v útočné a obranné operaci, tak i při činnosti vojsk v posádkách a vojenských výcvikových prostorech. Bez dobrého technického a týlového zabezpečení nemůže být žádný úkol splněn.

Závěrem chci požádat všechny autory, aby svými články především pomáhali ke kvalitnímu a efektivnímu splnění úkolů stanovených Rozkazem ministra národní obrany ČSSR pro přípravu vojsk ČSLA ve výcvikovém roce 1981/82. Tím bude dán předpoklad i pro zvyšování vojenskoteoretického myšlení a odborných znalostí velitelského sboru a pro využití získaných zkušeností při výcviku a výchově vojsk.